

houden. Doch die prachtige en zeer eigen schepping onzer 18e eeuwse bouwkunst, het hollandsche patriciërshuis met weidsche gestucte trappenhuisen en gangen, en kamers met rijkgesneden of gebeeldhouwde schoorsteenen, geschilderde plafonds en vooral behangsels staan nog steeds bloot aan snel voortgaande verarming en vernieling. Vele tonnen gouds zijn en worden besteed aan den terugkoop der in het verleden voor luttele bedragen vervreemde meesterwerken onzer 17e eeuwse schilderscholen. Daarentegen laat men onbewogen toe, dat op de voor hen bestemde plaats uiterst waardevolle zolderstukken en geschilderde behangsels in grooten getale naar het buitenland verkocht en voor een andere bestemming versneden worden, zoodat dikwijls zelfs een terugbrengen naar hun wellicht zeer veranderde oorspronkelijke omgeving niet mogelijk zou zijn. Een stad als Dordrecht, vroeger zeer rijk aan prachtige interieurs met geschilderde kamerbehangsels, kan hiervan geen enkel meer aanwijzen.

Eigenlijk is mij slechts één schitterend patricisch 18e eeuwsch huis bekend, aan het Lange Voorhout te 's-Gravenhage, dat nog in allen deele intact is. De vorige adellijke eigenaar bood een twintigtal jaren geleden dit familiehuis met heerlijken tuin aan den Staat der Nederlanden vrijwel om niet aan, teneinde het ongeschonden behoud te verzekeren. Hetgeen botweg werd afgeslagen! Zijn thans zeer bejaarde erfgenamen houden dit waardevolle bezit met groote piëteit en opofferingen in stand, ofschoon het huis reeds lange jaren geen bestemming heeft.

Moge deze studie er eenigszins toe bijdragen belangstelling te wekken voor onze 18e eeuwse binnenhuiskunst en in het bijzonder voor het voortbestaan van vrijwel het laatste gave voorbeeld daarvan.
